

Céim ar chéim: ag ullmhú

Súil thapa ar an gceacht

Tosaigh in aice leis na crúcaí cótaí: tá an cóta ar crochadh — cad a dhéanann tú ar dtús, cad a dhéanann tú ansin? Léirigh níochán na lámh le cúig chárta pictiúr: déan geaitsíocht ghearr ar an ord mícheart ar dtús agus ansin ar an ord ceart réidh (fliuch, gallúnach, cuimil, sruthlaigh, triomaigh). Léiríonn an rang ar fad an líne le chéile mar róbait. I ngrúpaí beaga, cuireann na páistí ceithre chárta cóta in ord ar an urlár agus imríonn siad 'treoraí agus róbat'. Críochnaigh ar an gcairpéad ag ainmniú 'ar dtús', 'ansin' agus 'ar deireadh', agus cén fáth a bhfuil an t-ord tábhachtach.

Cuspóirí foghlama

- Cártaí pictiúr de chéimeanna gnáthaimh shimplí laethúil a chur san ord ceart
- Na céimeanna a léiriú in ord agus iad ag imirt 'róbat'

Roimh an gcloigín — ullmhúchán

Roimh an gceacht, priontáil sraith amháin de chártaí níocháin lámh don rang agus sraith mheasctha amháin de chártaí cóta do gach grúpa. Glan spás urláir chun tosaigh don líne léirithe agus spotaí do na grúpaí beaga. Roghnach: cóta nó geansaí fíor amháin do gach grúpa don gheaitsíocht; mura bhfuil siad ar fáil, oibríonn cótaí samhailteacha go maith.

Ábhair

Mír	Líon	Do gach	Foinse	Ionadach saor
cártaí céime níocháin lámh (fliuch na lámha, gallúnach, cuimil, sruthlaigh, triomaigh)	1	rang	leagan inphriontáilte a chuirtear ar fáil	cúig cinn de nótaí greamaitheacha ar a bhfuil líníochtaí simplí de lámha
cártaí céime an chóta (aimsigh an cóta, lámh amháin isteach, an lámh eile isteach, dún an cóta)	1	grúpa	leagan inphriontáilte a chuirtear ar fáil	ceithre chárta innéacs ar a bhfuil líníochtaí simplí de chóta
cóta nó geansaí páiste don gheaitsíocht (roghnach)	1	grúpa	seomra ranga	geaitsíocht le cótaí samhailteacha amháin

Pointe sábháilteachta

Geaitsíocht shéimh amháin; spás idir na grúpaí; gan aon rith. Má úsáidtear sipeanna fíora, bí cúramach le méara beaga.

Céimeanna teagaisc

- **Ag tosú:** Seas in aice leis na crúcaí cótaí nó coinneigh cóta fíor amháin in airde. Ná fiafraigh ach: cad a dhéanann tú ar dtús, cad a dhéanann tú ansin? Glac le haon smaoineamh ciallmhar. Ná taispeáin na cártaí céime fós.
- **Féach ar na céimeanna:** Mínigh go gcleachtfaidh sibh ord le níchán lámh ar dtús, agus le cótaí ina dhiaidh sin. Déan geaitsíocht de ghallúnach a chur ar lámha tirime — fiafraigh cad a bhí amaideach faoi sin. Ansin déan geaitsíocht ar fliuch, gallúnach, cuimil, sruthlaigh, triomaigh, ag leagan gach cárta i líne ar an urlár agus ag rá 'ar dtús', 'ansin', 'ansin', 'ansin', 'ar deireadh'. Fág 'ar dtús'/'ansin'/'ar deireadh' scríofa ar taispeáint.
- **Léiriú le chéile:** Coinnigh na cúig chárta sa líne cheart. Taispeáin gach cárta le do mhéar; déanann an rang ar fad geaitsíocht ar an gcéim sin amháin agus ansin seasann siad gan corraí. Comhair amach 'ar dtús', 'ansin', 'ansin', 'ansin', 'ar deireadh'. Malartaigh dhá chárta tú féin, fiafraigh cad a mhothaíonn mícheart, agus ansin ceartaigh an líne le chéile.
- **Na cártaí a chur in ord agus róbat a imirt:** Léirigh an treoraí agus an róbat os comhair an ranga le beirt pháistí ar dtús. Leagann na grúpaí ceithre chárta cóta, iad measctha suas, i líne; tabhair cuairt orthu ag fiafraí cad atá ar dtús agus cad atá ar deireadh. Ansin imrítear 'róbat': taispeánann duine amháin cárta le méar, léiríonn duine eile céim amháin agus ansin seasann sé nó sí gan corraí. Déan gáir mholta do na róbaít a fhanann go dtaispeántar an chéad chárta eile.
- **Cén fáth a bhfuil an t-ord tábhachtach:** Ar an gcairpéad, taispeánann grúpa nó dhó a líne cártaí cóta ag úsáid 'ar dtús', 'ansin', 'ar deireadh'. Fiafraigh cad a théann mícheart má bhíonn 'dún an cóta' ar dtús. Ná cuir leis ach nasc laethúil amháin (bróga nó tósta). Glac le freagraí faoi cé eile a oibríonn céim ar chéim — altra, tógálaí, tuismitheoir.

Cad ba cheart a fheiceáil

Cuirfidh formhór na ngrúpaí na cártaí in ord mar seo: aimsigh an cóta → lámh amháin → an lámh eile → dún an cóta, agus fanfaidh an róbat agus déanfaidh sé céim amháin ag an am. Is minic gurb é is cúis le fadhb ná na lámha a chur roimh aimsiú an chóta nó an cóta a dhúnadh róluath; iarr orthu an líne mhícheart a léiriú ionas go mothóidh siad an tranglam, agus ansin na cártaí a cheartú. Mol caint faoi 'ar dtús'/'ansin'/'ar deireadh'.

Míthuiscintí agus idirghabhálacha

- **Is cuma cén t-ord fad is a dhéantar na céimeanna go léir.** — Déan geaitsíocht de ghallúnach a chur ar lámha tirime nó den chóta a dhúnadh sula mbíonn an dá lámh istigh. Fiafraigh cad a mhothaigh greamaithe nó amaideach, agus ansin atóg an líne réidh le chéile.
- **Is féidir leis an róbat dhá chéim a dhéanamh in éineacht nó tosú sula dtaispeánann an treoraí cárta.** — Cuir stop leis an róbat tar éis cárta amháin. Mol an fanacht: méar amháin, céim amháin, ansin stad go dtí go dtaispeántar an chéad chárta eile.

Difreáil

Ag teacht chun cinn	Ag forbairt	Inniúil
• Leag an chéad dá chárta cóta i gceart agus lig don pháiste an dá chárta dheireanacha amháin a chur ina n-áit, agus ansin iarr ar an bpáiste an líne ghearr sin a léiriú mar róbat.	• Tar éis babhta cúramach amháin den róbat, malartaigh róil an treoraí agus an róbait ionas go ndéanfaidh gach páiste na cártaí a chur in ord agus na céimeanna a léiriú araon.	• Fiafraigh: cad a tharlódh dá ndúnfaimis an cóta sula mbeadh an dá lámh istigh? Is féidir leo siúd a chríochnaíonn go luath sraith na gcártaí níos álainn lámh a chur in ord arís le haghaidh dara babhta róbait.

Nasc traschuracaim

Nasc le heachtraí a chur in ord sa teanga ó bhéal: cleachtann na páistí 'ar dtús', 'ansin' agus 'ar deireadh' agus iad ag athinsint gnáthaimh laethúil atá ar eolas acu.